

Dátum: 2022.04.21., 06:15:00

Dokumentum: Röviden az ügyvédek társadalombiztosítási jogállásáról

Röviden az ügyvédek társadalombiztosítási jogállásáról

Az ügyvédek társadalombiztosítási jogállását az egyéni és a társas vállalkozókra irányadó jogszabályok alapján, az egyéni ügyvédekre, illetve az ügyvédi iroda tagjaira vonatkozó eltérő szabályok áttekintése révén vizsgálhatjuk.

Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (ügyvédi törvény) 57. § (1) bekezdése értelmében az ügyvéd az ügyvédi tevékenységet üzletszerűen, egyéni ügyvédként vagy ügyvédi iroda tagjaként, saját gazdasági kockázatvállalás mellett – az e törvényben meghatározott kivétellel – ügyfele megbízásából gyakorolja.

A Tbj. (2019. évi CXXII.) 4. § 2.3. pontja értelmében az ügyvéd, európai közösségi jogász e jogszabály alkalmazásában egyéni vállalkozónak, míg 20.10. pontja szerint az ügyvédi iroda társas vállalkozásnak minősül, amelynek tagja a 21.3. alpont alapján társas vállalkozónak tekintendő.

Tehát, ha az ügyvédek társadalombiztosítási jogállását az egyéni és a társas vállalkozókra vonatkozó jogszabályok alapján – az egyéni ügyvédekre, illetve az ügyvédi iroda tagjaira vonatkozó eltérő szabályok áttekintése révén vizsgálhatjuk.

Olvassa el az Adózóna egyéb, társadalombiztosítással kapcsolatos írásait is!

Az egyéni ügyvéd biztosítási kötelezettsége a Tbj. 10. § b) pontja értelmében a kamarai tagság kezdete napjától annak megszűnése napjáig áll fenn.

Az ügyvédi törvény 148. § (1) bekezdése értelmében a kamarai tagság megszűnik, ha

- a) a kamarai tag a kamarai tagságáról lemondott, a lemondás területi kamarával való közlésének a napján,
- b) a kamarai tagot jogerősen kizárták, vagy az ügyvédi tevékenységtől jogerősen eltiltották, az erről szóló határozat jogerőre emelkedésének a napján,
- c) a kamarai tag átjegyzés folytán másik területi kamara tagjává vált, vagy formaváltás folytán az ügyvédi kamarai nyilvántartásba felvételt nyert, az erről szóló határozat véglegessé válása napján vagy
- d) a kamarai tag meghalt, a kamarai tag halála napján.

Az ügyvédi iroda tagja biztosítási kötelezettsége a Tbj. 11. § b) pontja alapján az ügyvédi irodánál létesített tagsági jogviszony kezdőnapjától annak megszűnésig tart. Ugyanakkor az ő esetében is feltétel a kamarai tagság, hiszen ügyvédi tevékenységet kizárólag olyan természetes személy folytathat, aki ügyvédi kamara tagja.

Az ügyvédi iroda tagja „automatikusan” társas vállalkozónak minősül. [Ez alól speciális kivétel a vagyoni tagság. Ügyvédi törvény 88. § (1) bekezdése: Az ügyvédi iroda alapító okirata úgy rendelkezhet, hogy a tagsági viszony megszűnése után – ideértve a tagsági jogviszony kamarai formaváltás miatti megszűnését – a tagot megillető vagyonrész, ha a tag kéri, az irodánál marad. A vagyoni tag ügyvédi iroda keretében nem végezhet ügyvédi tevékenységet. Az egyszemélyes ügyvédi iroda képviselőjével jár, jogszabályból fakadó kötelezettségeit a vagyoni tag látja el.]

Tehát az ügyvédi iroda tagja esetében a társas vállalkozói jogállás megállapítása tekintetében nincs jelentősége a személyes közreműködésnek.

Ugyanakkor szünetel az ügyvéd biztosítása a Tbj. e) pontja értelmében az ügyvédi tevékenység szünetelésének ideje alatt. A tevékenység szünetelésére vonatkozó szabályokat az ügyvédi törvény VIII. fejezete taglalja. A szüneteltetés tartama alatt szünetel az ügyvéd biztosítása, tehát – ha egészségügyi szolgáltatásra egyéb jogcímen nem jogosult – egészségügyi szolgáltatási járulék fizetésére kötelezett.

A biztosítási kötelezettség tartama alatt az általános (tehát az egyéni és társas vállalkozókra vonatkozó szabályok szerint) áll

fenn az egyéni ügyvédek, illetve ügyvédi iroda tagjai után a minimum járulékfizetési kötelezettség.

Nem kell megfizetni a garantált bérminimum után a társadalombiztosítási járulékot (és a garantált bérminimum 112,5 százaléka után a szociális hozzájárulási adót) arra az időszakra, amikor az ügyvéd

- táppénzben, baleseti táppénzben, csecsemőgondozási díjban, örökbefogadói díjban, gyermekgondozási díjban részesül,
- gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermeknevelési támogatásban, gyermekek otthongondozási díjában vagy ápolási díjban részesül és tevékenységét személyesen nem folytatja,
- katonai szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos katona,
- fogvatartott,
- kamarai tagságát szünetelteti.

A kamarai tagság szüneteltetését tulajdonképpen szükségtelenül említi a jogszabály, hiszen az egyben az ügyvédi társadalombiztosítási kötelezettség megszűnését is jelenti, ami eleve kizárja a járulékfizetést. Ez egyben válasz is arra a gyakran felmerülő kérdésre, hogy a gyermekgondozási ellátás (például csed) tartama alatt tevékenységét személyesen nem folytató ügyvéd mentesülhet-e a kamaraitagdíj-fizetés alól. Természetesen nem, annál is inkább, mivel az ügyvédi törvény 55. § (1) bekezdése értelmében a kamaraitagdíj-fizetési kötelezettség az ügyvédet az ügyvédi tevékenység szüneteltetése alatt is terheli.

Az alkalmazott ügyvéd, illetve az ügyvédjelölt munkaviszonyára társadalombiztosítási szempontból az általános szabályok vonatkoznak.